

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

לקוטי שיחות

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

•

פינחס

(חלק לג שיחה א)

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושש לבריאה

מחזור הראשון של לימוד הלקוטי שיחות
שבוע פרשת פינחס, יגיט תמוז, ה'תשפ"ו (א)

LIKKUTEI SICHOT

Copyright © 2026

by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY®

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

Kehot Publication Society® and the Kehot logo are registered trademarks of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com

פינחס

דפינחס הוא כנגד „פלא“, והיות שב„פיל“ יש (נוסף על הפ“א) גם אות למ“ד ד„פלא“⁶ ה“ז מוסיף בהענין – ויש „פלאות“ [נכמו ש„פילים“ לשון רבים – מוסיף על „פלאות“ – „פלאי פלאות“, היינו נוסף על הריבוי בכמות, גם ריבוי באיכות].

אבל רש"י שולל התחלת פירוש זה, באמרו שהטעם ש„הרואה פינחס בחלום פלא נעשה לו“ הוא (לא מפני שאות פ“א שבתיבת „פינחס“ מורה על „פלא“, אלא) לפי שזהו „כמו שנעשה לפינחס“.

[ויש לומר, שטעמו של רש"י לחלק בין „הרואה הונא כו“ ל„הרואה פינחס כו“ הוא ע"פ המשך דברי הגמ' שם ש„הרואה הונא כו“ פירושו שראה שם זה „בכתבא“ (שראה תיבת הונא או חני-נא – כתובה. רש"י), ולכן מסתבר שהרמז קשור עם האותיות שראה בחלומי; משא"כ „הרואה פינחס כו“ פיל כו“ אין פירושו שראה תיבה זו כתובה, אלא ראה דמותו של פינחס⁸ או פיל (כדמוכח

א. איתא בגמרא¹: „הרואה פינחס בח-לום פלא נעשה לו, הרואה פיל בחלום פלאות² נעשו לו, פילים פלאי פלאות נעשו לו.“ ובפרש"י שם „פלא נעשה לו, כמו שנעשה לפינחס כדאמרין בסנהד-רין“³.

מפשטות הגמרא משמע, שהחילוק בין „הרואה פינחס“ ל„הרואה פיל“ הוא ש„הרואה פיל“ עושים לו „פלאות“ – רבות, ואילו „הרואה פינחס“ עושים לו רק פלא אחד („פלא“ לשון יחיד).

ותמוה: בסנהדרין שם³ מפורש „ששה נסים נעשו לו לפינחס“ (ובספרי⁴, תיב"ע⁴ ועוד איתא ש"ב נסים נעשו לו, ובפרש"י עה"ת⁴, והרבה נסים נעשו לו), ומדוע „הרואה פינחס בחלום (רק) פלא (אחד) נעשה לו“ – הרי אין זה „כמו שנעשה לפינחס“?

ויש להוסיף ולהעיר, שולוא פרש"י ה' אפשר לבאר טעם החילוק, שהוא נ"ד מה שנאמר בגמ' בהמשך לזה⁵, „הרואה הונא בחלום נס נעשה לו, חנינא חנינא יוחנן נסי נסים נעשו לו“, ובפרש"י שם „נס נעשה לו, נו"ן כנגד נו"ן כו“, „חני-נא, נוני"ן הרבה, נסים הרבה.“ ומעין זה ה' אפשר לומר בעניננו, שהפ"א

(1) ברכות נו, סע"ב.

(2) ברכות נו, ב „פיל . . פלא נעשה לו.“ אבל בנוסח הכ"י בדק"ס שם – „פלאות“ (כלפנ"ו בגמ' שם).

(3) פנ, ב.

(4) ס"פ בלק. – ובראב"ע שם „שנעשו עשרה נסים לפינחס.“ וצ"ע מקורו.

(5) שם נו, רע"א.

(6) ולהעיר, דאות נו"ן (שבפינחס) מתחלפת בלמ"ד (שהו ממוצא א' – דטלנ"ת שבלשון. ראה נחמ"ג, ל ומצו"ד שם. רש"י קדושים יט, טז. ועוד).
(7) ועפ"ז מוכן הטעם שרש"י שם (ד"ה נס) מוסיף „וכגון שראה השם כתוב“ (ולא סמך על המפורש בש"ס תיכף לאח"ז. וראה סמיכת חכמים על פרש"י) – כי זהו היסוד לקשר אתו נו"ן שב(אמצע) תיבת „הונא“ לענין הנס.

(8) ראה גם דק"ס לברכות שם (בהגהות), אלא שמקשה ע"ז דא"כ הול"ל „ודוקא פינחס בן אלעזר“ כדאמר (בגמ' שם לפנ"ו) גבי ישמעאל („ודוקא ישמעאל בן אברהם“).

והנה לפעמים מבואר¹¹ החילוק בין שתי הלשונות „נס” או „פלא”, ש„נס” הוא דבר גבוה כבכתוב שלפני פרשתנו¹² – היינו מאורע שיוצא וגבוה מדרכי הטבע, ואילו „פלא” הוא כל דבר המעורר פליאה אצל האדם¹³, גם אם אין בו שידוד מערכות הטבע, כלומר גם כשהנס מלוכש בטבע.

ועפ”ז ה’ אפשר לבאר, לכאורה, דיוק הלשון „פלא נעשה לו” – כי רוב הנסים שנפרטו בש”ס שם אינם דברים היוצאים מדרכי הטבע, ה’ לו לזמרי הפרוש ולא פירש . . . ה’ לו לדבר ולא דבר וכו”.

אבל דוחק לתרץ כן, כי שני הנסים האחרונים שנמנו בגמ’ שם – „שבא מלאך והגבי’ את המשקוף . . . שבא מלאך והשחית בעם” – אינם מלוכשים בטבע כלל [ולמדרשים הנ”ל ש”ב נסים נעשו לו – הרי רוב הנסים שנפרטו שם הם דברים שלמעלה מן הטבע באופן גלוי].

ג. ולכן נ”ל להיפך, שכאן הכוונה ב„פלא נעשה לו” היא, „פלא” שלמעלה מ„נס”, ע”ד לשון הכתוב¹⁴ „כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות”, שהכוונה בזה¹⁵, שבגאולה העתידה לבא יהיו נסים גדולים, שאפילו בערך להנסים שאירעו לאבותינו ביציאת מצרים (שלא היו מלוכשים בטבע), יהיו בגדר „נפלאות”.

וזהו גם כוונת רש”י במ”ש „כמו ש-

מגמ’ שם’ שיש חילוק אם ראה פיל „דמסרג” (שיש לו אוכף על גביו. רש”י) או „דלא מסרג”, וכיון שראה פינחס בחלום, מסתבר שזה קשור עם הקורות¹⁰ את פינחס עצמו].

והדרא קושיא לדוכתא – שהרבה נסים נעשו לו.

ב. ויובן זה בהקדם עוד דיוק, של- כאורה, ע”פ פרש”י שזה ש„פלא נעשה לו” הוא „כמו שנעשה לפינחס” – מדוע אומרים „לפלא נעשה לו” (פלא דייקא), והרי בסנהדרין שם הלשון „ששה נסים נעשו לו”, והול”ל „נס נעשה לו”?

וגם את”ל שפתרון החלום שייך גם לשם „פינחס” – הרי בשם „פינחס” יש שתי (כ”ג) האותיות „נס” (שלאכאורה הרי זו שייכות יותר גלויה, מהשייכות דאות פ”א לתיבת „פלא”).

(9) וכן מוכח מהא דרך ב„רואה הונא כר” אמרו „והני מילי בכתבא” (ראה רש”י שם), ומשמע שהדברים שנמנו לפני”ז אינם „בכתבא” אלא הדבר עצמו. ועכ”ל כן בכור” דברים שם. וראה סמיכת חכמים לברכות שם ד”ה יצפה.

(10) משא”כ בנוגע ל„פיל”, כיון שכללות השם (שהוא חיותו של הפיל – ראה תניא ח”ב פ”א) קרובה לתיבת „פלא” (דלא כשם פינחס, שהשייכות (הגלויה) היא רק באות אחת), מובן, שיש שייכות ביניהם. וראה הגהות מלא הרועים לברכות שם (ד”ה הרואה קנה).

ועוד י”ל, שפיל בפשטות הוא בעל חי „מופלא” – ראה רש”י ברכות (נו, ב ד”ה חוץ), שמשונון במראיהו”. ועוד, שפיל הוא המבע”ח הגדולים בגש-מיות (וראה ברכות שם (נה, סע”ב) „ולא פילא דעייל בקופא דמחטא”). ולהעיר מגליוני הש”ס (להר”י ענגל) שם בנוגע ל„גמל”. ביאורו”ז (לאדמו”ר האמ”צ) וישב כד, ג.

(* ולהעיר מגמ’ שם (נו, ב) לפני”ז ד„רואה חתול בחלום, באותרא דקרו ל” שונרא נעשית לו שירה נאה, שינרא נעשה לו שינוי רע”.

(11) ראה לקו”ש חט”ו ע’ 367 ואילך.

(12) חוקת כא, ח.

(13) ולהעיר מרמב”ם סוף הל’ טומאת צרעת אור, ופלא ה’ בישראל”.

(14) מיכה ז, טו. וראה תשא לד, י. ועוד.

(15) ראה אה”ת למיכה עה”פ (ע’ תפ”ז). וראה לקו”ש שם הערה 16. וש”נ.

[ועפ"ז אולי יש לומר, שה"פלא" שנעשה ל"הרואה פינחס בחלום" הוא למעלה מה"פלאות" (לשון רבים) אצל "הרואה פיל", דמזה שאומר "פלאות", לשון רבים, מובן, שהכוונה לריבוי פלאות בכמות, והיינו פעולות של נפ-לאות, משא"כ "פלא נעשה לו" (כמו שנעשה לפינחס) היינו לא עשיית פלא אחד, אלא מצב של "פלא", כנ"ל¹⁷].

ד. והנה ע"פ פרש"י הנ"ל, ש"הרואה פינחס בחלום פלא נעשה לו – כמו שנעשה לפינחס", מובן, שענין ה"פלא" הוא ענינו העיקרי של פינחס; דאם נאמר שזהו רק ענין טפל וצדדי בו, לא שייך לומר, שמשום שביום ההוא נעשה פלא לפינחס – משא"כ כל השנים שלפני זה ושלאחרי זה – לכן כל "הרואה פינחס בחלום פלא נעשה לו". אלא עכצ"ל ש-ענין ה"פלא" הוא ענינו של פינחס.

והיינו, שהטעם לזה שהקב"ה התנהג עם פינחס באופן של "פלא", הוא משום שהנהגתו ועבודתו של פינחס עצמו היתה (לא עבודה רגילה, אלא) באופן של "פלא", ומדתו של הקב"ה מדה כנגד מדה – ולכן הנהגת הקב"ה עמו היתה באופן כזה, "פלא נעשה לו".

ביאור הענין:

ענינו של "נס" בעבודת האדם הוא – מסירת נפשו¹⁸, דכמו שנס כפשוטו מורה על גדלותו של הקב"ה, שאין דבר המונע מילוי רצונו ית', ואם מצב הטבע מנגד לרצונו הרי הקב"ה משנה הטבע – עד"ז

17 ועד"ז י"ל בנוגע ל"פלאי פלאות" (בהמשך הגמ'), שהכוונה לגדר ריבוי (אלא – לא בכמות כ"א באיכות). משא"כ "פלא" ל' יחיד הוא למעלה מגדר ריבוי, כנ"ל בפנים.

18 ראה (בסגנון אחר) לקו"ש ח"ז ע' 151 ואילך. ועוד.

נעשה לפינחס כדאמרינן בסנהדרין, שמגמ' סנהדרין שם מוכח, שעיקר החי-דוש אצל פינחס, אינו כמות הנסים שנע-שו לו, אלא זה ש"פלא שנעשה לו", היינו לא רק נסים רבים בכמות, אלא איכות בלתי טבעית – הנהגה באופן של "מופ-לא". שהרי ששת הנסים שנמנו בסנהדרין שם, היו כולם באותו ענין, היינו שבכל פרט ופרט שבמעשה שלו עשה הקב"ה נס, ובזה נראה בעליל שכל הנהגת הקב"ה עם פינחס היתה באופן בלתי רגיל לגמרי, מלכתחילה הנהגה של "פלא", וריבוי הנ-סים אינו עיקר החידוש כלל כ"א שכל ההנהגה עם פינחס היתה בדרך "פלא".

ליתר ביאור:

ענין של "נס" הוא שידוד מערכות הטבע, שמזה גופא מובן, שיש נתינת מקום להנהגת הטבע, אלא שפועל בה שידוד וביטול, ולכן, בכל פעם שיש נס צ"ל פעולה חדשה עוד הפעם של ביטול הטבע; משא"כ פלא – ד"כל הפלאה לשון הבדלה ופרישה"¹⁶ – מורה על הנהגה שמובדלת לגמרי מהנהגת הטבע, עד שאינו בגדר הטבע, ובמילא אין כאן בכל פעם פעולה מיוחדת של שידוד הטבע, אלא נקבעה הנהגה נסית שהיא תהי' ההנהגה הרגילה בכל מאורע זה.

וזה מ"ש רש"י "פלא נעשה לו, כמו שנעשה לפינחס" – "פלא" לשון יחיד דוקא: זה שנסים רבים נעשו לפינחס, היתה הנהגה (כללית) אחת, בדרך "פלא", מובדל לגמרי מגדר הטבע (אלא שבדרך ממילא נסתעף מזה שהיו נסים בכל פרט ופרט כו'), ולכן אין הם "פלאות" (או "נסים") לשון רבים, כי הכוונה היא למצב, הנהגה (לשון יחיד) פלאית.

16 רש"י שופטים י, ת. וראה רש"י וירא ית, יד. תשא שם. ועוד.

— שמשה רבינו לא עשה כלום (והרי פינחס לא הי' יודע שנתעלמה ממנו הלכה²³) — אבל פינחס לא נכנס לשקו"ט בעצמו כ"א קינא קנאת ה' צבאות.

מסירת נפשו של פינחס היתה למעלה מחשבון ומדידה, משום שהי' איש מסירת נפש בעצם, וכיון שהי' ענין של קידוש השם²⁴ — קינא קנאת ה' צבאות.

ומדה כנגד מדה — שפלא נעשה לו²⁵.

ה. עפ"י יבואר גם הטעם ששכרו של פינחס הי' — „והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם”²⁶, שלפי פשוטו של מקרא²⁷, הפירוש בזה, שרק אז נתכהן פינחס, „תחת אשר קנא לאלקיו”²⁶.

דיש לומר, שגם אופנו של שכר זה הוא בהתאם לענין הנ"ל, שמהותו של פינחס היא — שהי' איש „פלא” בעצם.

דהנה כהונה היא דבר הבא בירושה, כי אינה אלא לזרע אהרן; ואילו כאן ניתנה כהונה לפינחס „תחת אשר קנא לאלקיו”²⁸.

אלא שזהו מדה כנגד מדה, דכשם

הוא ענין עבודה מתוך מסירת נפש, שזה מורה על תוקף רצונו של האדם לעשות רצונו ית', באופן שאין דבר שיכול למנוע אותו מלקיים רצונו ית', ומוסר נפשו ע"ז.

ובזה גופא יש שני אופנים הנ"ל — „נס” ו„פלא”:

יש אדם שעיקר עבודתו היא ע"פ טעם ודעת, בלימוד התורה, קיום המצוות, וכיו"ב, אלא שאם נצרך באיזה פרט יוצא מהרגיל, מסירת נפש, הרי הוא מתייגע ומעורר בעצמו הנהגה חדשה, תוקף גדול עד כדי מסירת נפש. ומובן, שאז המסירת נפש בכל פעם היא עבודה חדשה, וצ"ל התעוררות חדשה ע"ז;

אבל יש אדם שהוא איש מסירת נפש, שהוא מסור ונתון לגמרי לרצונו ית' ואין לו רצון בפ"ע כלל, ענינו הוא מסירת נפש להקב"ה, ואזי בדרך ממיילא יש לו מסירת נפש בכל ענין ופרט הקשור לעבודתו ית' — ע"ד הנ"ל בענין של „פלא”, שזהו מצב של הנהגה נסית באופן שהנהגה זו היא ההנהגה הרגילה (הטבעית) שלו.

וזהו דרגתו של פינחס, „בקנאו את קנאתי”¹⁹, שסיכן עצמו בענין שאין בזה חיוב (ואדרבה, אם הי' שואל — אין מורין כן²⁰), אלא שקנאין פוגעין בו²¹, שזהו רשות והיתר לקנאי לפגוע בו; ובפרט לפי דברי הירושלמי²² שקנאות זו היא „שלא ברצון חכמים”. ועוד זאת בנדוד”

(19) פרשתנו כה, יא.

(20) סנהדרין פב, א. רמב"ם הל' איסור"ב פ"ב

ה"ה. טור אה"ע סט"ז. רמ"א חו"מ סתכ"ה ס"ד.

(21) משנה שם פא, ב. מקומות שבהערה

הקודמת. רש"י בלק כה, ז.

(22) סנהדרין שם (פ"ט ה"ז), וכפירוש היפה

מראה שם. וראה לקו"ש ח"ח ע' 319 ואילך ובהערה

24. וש"נ.

(23) סנהדרין שם פב, א. רש"י בלק שם, ו.

(24) ראה סנהדרין שם (בסוף העמוד).

(25) עפ"י יש לבאר גם הטעם שנעשה לו נס ש„לא הטיפו דם כדי שלא יטמא פינחס” (תנחומא ס"פ בלק — משא"כ בתיב"ע שם „דלא יסתאב כהנא”) — אף (שלא כמנה דיעות) פינחס לא הי' כהן עדיין (נסמן בהערה 27), ומהו ההכרח שלא יטמא? — אלא שזהו בהתאם להמס"נ דפינחס, שלא הי' בזה חיוב, ולכן נעשה לו נס בענין שלא הי' מוכרח אלא להראות הגבחה, חיבה יתירה (ע"ד המבואר במפר"ש שים לענין נס שמן דתנוכה).

(26) פרשתנו כה, יג.

(27) רש"י שם. וכהדיעה בגמ' זבחים (קא, ב).

(28) ראה גם לקו"ש ח"ד ע' 1070 ואילך. ח"ח ע' 320. ועוד.

ההיא היתה ע"ד מסירת נפש דפינחס באופן של „בקנאו את קנאתי“, היינו לא מסירת נפש שמחוייבים בה ע"פ דין תורה, וכמה חכמי ישראל סברו שאין מחוייבים במסירת נפש באופן כזה – והוא מסר נפשו ע"ז.

והיינו משום שאצל כ"ק מו"ח אדמו"ר היתה מסירת נפש לא פרט בע"בודתו הק' אלא שכל מהותו היתה מסירת נפש, עד שכל ענין בעבודה זו הי' חדור במסירת נפש.

וכמשנ"ת במ"א בארוכה³³, ע"ד ג' התקופות הכלליות בשלשים שנות נשיאותו של כ"ק מו"ח אדמו"ר – תקופה ראשונה בעת היותו במדינה ההיא, תקופה השני' בהיותו בלעטלאַנד ופולין, ותקופה השלישית בארצות הברית – שעבודת הק' שלו בכל אחת מהן דרשה תוקף ומסירת נפש, ובכל אחת מהן – בצורה אחרת:

במדינה ההיא הי' זה קשור במסירת נפש כפשוטו בגשמיות, עבודה הקשורה בסיכון חיי הגוף, ולא רק של עצמו, אלא גם של שלוחיו וחסידיו, שע"פ הוראותיו או גם בשליחותו ממש עסקו בהרבצת התורה וחיזוק היהדות במדינה ההיא, והעמידו חייהם בסכנת נפשות ממש;

בתקופה השני' היתה עבודתו בין אהבנ"י, שומרי תומ"צ – ושם הקים כ"ק מו"ח אדמו"ר מחדש ישיבות, ועסק בהפצת התורה בכלל ובהפצת המעיינות ותורת חסידות חב"ד בין כל החוגים;

ובתקופה השלישית, בהגיעו לארצות הברית, ששם הי' צריך לשנות דעם אַפְּלִיג (הנחת) המדינה שבארצות הברית

שפינחס קנא לאלקיו, אף שלא הי' מצווה ע"ז (ועד שזהו „שלא ברצון חכמים“, שע"פ חכמת התורה יש מקום לשקו"ט אודות קנאות זו), כך ניתן לו דבר – כהונה – שע"פ חכמת התורה אינו דבר הניתן בתור שכר.

וע"פ הנ"ל יש לבאר הטעם שהשכר הי' דוקא בענין של כהונה, שזהו ענין של ירושה וטבע – כי גם זה הוא כמו „פלא“ (שלמעלה מנס), והיינו, שנוסף לזה שנעשה לו דבר שלא ע"פ חכמת התורה (שאי אפשר להגיע לכהונה על ידי עבודה), הרי עוד זאת, ששכר זה גופא (שלמעלה מחכמה) נעשה אצלו ענין שב־טבע, עד שבא בירושה „לזרעו אחריו“ – שזהו גדר של „פלא“, שענין הנס נעשה הטבע שלו, כנ"ל באורך.

ו. והנה גאולת כ"ק מו"ח אדמו"ר (ביום י"ב תמוז תרפ"ז) ממאסרו אשר נאסר במדינה ההיא היתה בשבוע דשבת פ' פינחס²⁹, ועוד זאת, שבשבת פ' פינחס בירך ברכת הגומל³⁰. ואם כל עניני העולם הם בהשגחה פרטית (כתורת הבעש"ט), כ"ש וק"ו עניני איש ישראל, ועאכו"כ של נשיא ישראל – ומזה מובן, שגאולת כ"ק מו"ח אדמו"ר שייכת לתוכן ענינו של פינחס³¹.

ואכן ראינו אצל בעל הגאולה – כ"ק מו"ח אדמו"ר³², שמסירת נפשו במדינה

(29) וכן הברי"מ שלו (י"ט תמוז תר"ם) היתה בשבוע דפ' פינחס. וראה לקו"ש ח"ח שם ע' 318 הערה 3.

(30) ראה סה"מ קונטרסים ח"א קעה, א. ובכ"מ. (31) ולהעיר שפינחס בגימט' יצחק (זהו פרשתנו רלו, ב) – שם השני דבעל הגאולה, ופינחס מזרעי' דייטף (רשי' וארא ו, כה. סוטה מג, א) – שם הראשון דבעל הגאולה.

(32) ראה בארוכה בכ"ז לקו"ש ח"ח שם ע' 321 ואילך. ועוד.

(33) לקו"ש ח"ח ע' 303 ואילך. ע"ש בפרטיות.

באורחותיו³⁴ לעסוק בחיזוק הדת והרבצת התורה, במסירת נפש – ובפרט שעתה הוא לא מתוך מצוקה גשמית ח"ו אלא מתוך הרחבה, מסירה ונתינה לעבודה למעלה ממדידה והגבלה, מבלי להתחשב עם מונע ומעכב כו' – זוכים ש"פלא נעשה לו", שהקב"ה מצליח את העבודה בדרך "פלא",

וכ"ז ממהר ומביא במהרה בימינו ממש קיום היעוד³⁵ "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".

(משיחת ש"פ פינחס תשכ"ו)

איז אנדערש, ואי אפשר אידישקייט ממש ווי אין „דער אַלטער שטעטל“ – שהתעסקות זו היתה אפשרית רק על ידי תוקף ומסירת נפש נגד כל הזרמים.

שכל אחד משלשת אופנים אלו במסירת נפש, הוא מסוג שונה זמ"ז – וכ"ק מו"ח אדמו"ר קפץ בנחשול של כאו"א בחיות ומסירת נפש, בלי הגבלה כלל.

וזהו איש מסירת נפש בעצם מהותו, ולכן כל דבר ודבר בזה נעשה מתוך מסירת נפש [ע"ד הנ"ל ס"ג בענין „פלא“].

וזהו גם ההוראה למעשה – שע"י ש„נלך בדרך .. אשר הורנו .. ונלכה

(34) ל' אדה"ז תניא אגה"ק סי' זך.

(35) מיכה ז, טו.

